

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/45837 Gk 178

GÜNLÜDÜR

Sayı : 64272063-610- **418872**
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/45837)

13 Ağustos 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 25.06.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1882753 sayılı yazınız.

Hakkari Milletvekili Sayın Öznur BARTİN'in tarafıma tevcih ettiği 7/45837 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: Önerge Cevabı (2 Sayfa)

**HAKKARİ MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖZNUR BARTİN'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR**

**DÖNEM
28/4**

**ESAS NO
7/45837**

Bakanlığımız madencilik faaliyetlerinde önce insan, sonra çevre sonra katma değerli üretim düsturu ile hareket etmekte olup, ruhsat hukukuna ve madencilik faaliyetlerine ilişkin tüm işlemler 3213 sayılı Maden Kanunu, Maden Yönetmeliği ve ilgili meri mevzuat hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. Bu çerçevede maden sahalarının ihale yolu ile ruhsatlandırılması işlemlerinde; ihaleye çıkarılacak alanın kamu hizmeti ve umurun yararına ayrılmış yerlere, Karayolları Genel Müdürlüğü sorumluluğunda olan yollara, 1/5000 veya 1/2000 ölçekli nazım imar planı onaylanmış özel mülkiyete konu araziler ve binalar ile organize hale gelmiş tarım ve hayvancılık bölgelerine, denizlere, göllere, I. derece sit alanlarında fiziki olarak ortaya çıkarılmış kültürel varlıklara, mera ve orman alanlarına, su havzalarına isabet edip etmediğinin kontrolü yapılmaktadır.

Yürütülecek madencilik faaliyetleri ile ilgili olarak ise; maden sahalarında arama ve işletme ruhsat süreçlerinden sonra ruhsat sahipleri tarafından madencilik faaliyetlerine başlanabilmesi için “işletme izni” alınması gerekmekte olup, mevcut sahaların çok küçük bir alanına tekabül eden ve fiili olarak madencilik faaliyetinin yürütüldüğü alanı ifade eden işletme izinli alanlarda faaliyete başlanabilmesi için izin alanına yönelik olarak 3213 sayılı Maden Kanunu’nun 7’nci maddesinde belirtilen; mülkiyet izninin (orman/mera/tapulu arazi vb.), ÇED Belgesi’nin, İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatı’nın ve ilgili Bakanlık/Kurumlardan alınması zorunlu olan diğer tüm izinlerin (Sit, Milli Parklar, Turizm Bölgeleri Alanları ve Merkezleri ile Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri ve duyarlı bölgeler için vb.) tamamlanması gerekmektedir.

Yapılacak olan madencilik faaliyetinin çevreye olan etkilerinin yerel halkla beraber ilgili kurumlarca etraflıca değerlendirildiği izin süreçlerini tamamlayamayan hiçbir ocağın açılmasına ise Bakanlığımızca müsaade edilmemekte olup, bu bağlamda tek başına arama ve/veya işletme ruhsatına sahip olunması fiili olarak madencilik faaliyetlerinin başlatılabilmesi için yeterli olmamaktadır.

Bu bilgiler ışığında; Hakkâri ilimizde halihazırda işletme izni bulunan ruhsat sayısı 28 olup, bu ilimizde madencilik faaliyetleri için kazılan alanların il yüz ölçümüne oranı %0,03’tür.

Maden Yönetmeliği’nin “Sicilin incelenmesi” başlıklı 97’nci maddesinde “...İlgisini inanılır kılan herkes, sicil kayıtlarının maden sicil memurlarından biri huzurunda gösterilmesini isteyebilir” şeklinde düzenleme yer almakta olup, bu çerçevede işletmelerin isimleri ve ruhsat bilgileri doğrudan açık bilgi şeklinde paylaşılamamaktadır. Nitekim aynı konuya ilişkin daha önce Bakanlığımız aleyhine açılan dava üzerine Ankara 16. İdare Mahkemesi tarafından verilen E:2016/2684, K:2018/177 sayılı kararda özetle; “...4982 sayılı Kanunun 23’üncü maddesiyle ve Yönetmeliğin 34’üncü maddesiyle “ticari sır” kapsamındaki bilgi ve belgeye erişimi kısıtlayan kuralın, bir ticari işletme veya şirketin faaliyet alanı ile ilgili yalnızca belirli sayıdaki mensupları ve diğer görevlileri tarafından bilinen, elde edilebilen, özellikle rakipleri tarafından öğrenilmesi halinde zarar görme ihtimali bulunan ve üçüncü kişilere ve kamuya açıklanmaması gereken, işletme ve şirketin ekonomik hayattaki başarı ve verimliliği için büyük önemi bulunan; iç kuruluş yapısı ve organizasyonu, mali, iktisadi, kredi ve nakit durumu, araştırma ve geliştirme çalışmaları, faaliyet stratejisi, hammadde kaynakları, imalatının teknik özellikleri, fiyatlandırma politikaları, pazarlama taktikleri ve masrafları, pazar payları, toptancı ve perakendeci müşterileri potansiyeli ve ağları, izne tâbi veya tâbi olmayan sözleşme bağlantılarına ilişkin veya bu gibi bilgi ve belgeler kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ile ticari sır kavramının birlikte değerlendirilmesinden; şirketlerin pazar payları, müşteri potansiyeli ve ağlarına, izne tâbi veya tâbi olmayan sözleşme bağlantılarına ilişkin bilgilerin ticari sır kapsamında kaldığı, ticari sır olarak nitelendirilebilecek belgelerin ise 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında değerlendirilmeyeceği açıktır.” denilmek suretiyle şirket isimleri, kapasite bilgileri vb. hususların ticari sır kapsamında olduğu ve kamuya açıklanmaması gerektiği ifade edilmiş olup, açılan bu davanın reddine karar verilmiştir. Bu karar üzerine yapılan istinaf başvurusu da Ankara Bölge İdare Mahkemesi 12. İdari Dava Dairesinin E.2018/836, K.2018/1092 sayılı kararıyla reddedilerek karar kesinleşmiştir.

**HAKKARİ MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖZNUR BARTİN'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR**

**DÖNEM
28/4**

**ESAS NO
7/45837**

3213 sayılı Maden Kanunu'nun 9'uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Ürettiği madeni yurt içinde ve kendi tesisinde işleyip ek katma değer sağlayanlardan, bu tesislerde üretimde değerlendirilen maden miktarı için Devlet hakkının % 50'si ve IV. Grup (c) bendi madenlerden altın, gümüş ve platin için ise Devlet hakkının % 40'ı alınmaz.” ve 14'üncü maddesinin altıncı fıkrasında “V. Grup (c) bendi madenlerin yurt içinde entegre tesislerde kullanılarak metal hale getirilmesi halinde ödenmesi gereken Devlet hakkının %75'i alınmaz.” hükümleri kapsamında madenlerin yurt içinde katma değer elde edilerek satılmasına yönelik teşvik uygulamaları yer almaktadır.

Maden ruhsatlarının terk/iptal işlemleri 3213 sayılı Maden Kanunu'nun 32'nci maddesinde yer alan; “...Herhangi bir nedenle hükümden düşmüş veya ruhsat hukuku yürürlükte olan sahalarda terk edilen alanlarda ruhsat sahibi gerekli emniyet tedbirlerini almak ve sahanın son durumunu gösterir teknik belgeleri Genel Müdürlüğe vermek zorundadır. Ruhsat sahibi yukarıda belirtilen tedbirleri en geç bir yıl içinde almak ve işletme faaliyetinde bulunulan alanı işletme projesi doğrultusunda çevreye uyumlu hale getirmek zorundadır. Verilen bu sürede çevre ile uyum planı çerçevesinde gerekli güvenlik önlemlerinin ve çevresel önlemlerin alınmaması durumunda tedbir alınana kadar sorumluluk ruhsat sahibinin olması şartıyla, bu durum valiliğe bildirilir. Çevre ile uyum çalışması için gerekli tedbirler, çevreye uyum planına uygun olarak orman arazilerinde ilgili orman idaresi, diğer alanlarda il özel idareleri veya valilikler tarafından yerine getirilir. Orman idaresi, il özel idaresi veya valilik tarafından çevre ile uyum planına uygun olarak yapılan masraflar, ruhsat bedelinden çevre ile uyum planı çalışmaları için emanete yatırılan tutarlardan karşılanır. ....” hükmü kapsamında yürütülmektedir.

Yürütülecek olan faaliyetlerin çevresel etkilerini konu alan ÇED sürecine ilişkin işlemler Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı uhdesinde yürütülmekte olup, bu çerçevede Önerge içeriğinde yer alan ve diğer bakanlıkların görev alanına giren hususlara ilişkin bilgilerin ilgili kurum/kuruluşlardan alınmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.